

РОЗДІЛ VI

Бухгалтерський облік, аналіз, статистика та математичні методи й інформаційні технології в економіці

УДК. 657.37

**Крупка Ярослав,
доктор економічних наук, професор,
кафедри обліку і оподаткування підприємницької діяльності,
Тернопільський національний економічний університет,
м. Тернопіль; e-mail: krsldm@gmail.com
<https://doi.org/10.29038/2411-4014-2018-04-123-131>**

ПРО ІНВЕСТИЦІЙНУ СКЛАДОВУ КОРПОРАТИВНОЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

Розглянуто склад основних користувачів звітної інформації та їх інформаційні запити з виявленням конфліктних інтересів між ними. Визначено інформаційні потреби власників, інвесторів як основних користувачів обліково-звітної інформації. Досліджено особливості звітної інформації в умовах корпоративного управління та пов'язані з ним поняття, що стосуються корпоративного обліку й корпоративної звітності. Дано пропозиції щодо розширення інвестиційної складової корпоративної звітності за рахунок уведення до неї додаткової фінансової та нефінансової інформації. Звернуто увагу на розширення в інтегрованих формах звітності інформації про відносини між господарськими одиницями корпорацій, об'єднання показників у консолідованій звітності.

Ключові слова: інвестори, користувачі інформації, облік, звітність, корпоративні відносини, консолідована звітність.

**Крупка Ярослав,
доктор экономических наук, профессор,
кафедра учета и налогообложения предпринимательской деятельности,
Тернопольский национальный экономический университет,
г. Тернополь, Украина; krsldm@gmail.com**

ОБ ИНВЕСТИЦИОННОЙ СОСТАВЛЯЮЩЕЙ КОРПОРАТИВНОЙ ФИНАНСОВОЙ ОТЧЕТНОСТИ

Рассматриваются состав основных пользователей отчетности и их информационные запросы с установлением конфликта интересов между ними. Определяются информационные потребности собственников, инвесторов как основных пользователей отчетной информации. Исследуются особенности отчетной информации в условиях корпоративного управления и связанные с ним понятия, касающиеся корпоративного учета и корпоративной отчетности. Делаются предложения по расширению инвестиционной составляющей корпоративной отчетности за счет введения в нее дополнительной финансовой и нефинансовой информации. Обращается внимание на необходимость расширения в интегрированных формах отчетности информации о хозяйственных отношениях внутри корпорации, объединения показателей консолидированной отчетности.

Ключевые слова: инвесторы, пользователи информации, бухгалтерский учет, отчетность, корпоративные отношения, консолидированная отчетность.

Krupka Yaroslav,
Doctor of Economics, Professor of the Department of Accounting
and taxation of entrepreneurial activity,
Ternopil National Economic University,
Ternopil; krsldm@gmail.com

ABOUT THE INVESTMENT COMPONENT OF CORPORATE FINANCIAL REPORTING

The combination of reporting and their information requests is considered. The sphere of influence and interest's conflict between the participants of corporations are established. Satisfying the information needs and material interests of each consumer is difficult and hopeless. The information needs of owners, investors as the main stakeholder of accounting and reporting information are determined. Most stakeholders (inc. founders, shareholders and other owners) are most interested in information on two areas of enterprises and corporations activity: profitability and financial stability. The information about profitability allows owners, investors, shareholders to expect on dividends receiving, stable financial position – to build strategic plans for the future, to plan systemic and non-system risks.

The reporting information features in the context of corporate management and related corporate accounting and corporate reporting definitions are investigated. Proposals for expanding the investment component of corporate reporting by introducing additional financial and non-financial information are given. Ways of increasing the informing of enterprises and corporations owners are offered. The distinctive features of goodwill arising from the purchase and consolidation, the method of their accounting and reporting are established. The methods of profit and cumulative income reflection in the consolidated statements when an uncontrollable share is present in the corporation are generalized.

The statements extension by introducing additional non-financial information about the structure of management and control of corporations is proposed. It is necessary to expand information about economic relations within the corporation in the integrated reporting forms, integration of indicators in consolidated financial statements. Extended information for submitted in the newly introduced Management Report is proposed.

Key words: investors, stakeholders, accounting, statements, corporate relations, consolidated statements.

Постановка наукової проблеми. В умовах глобалізації, широкої інформатизації суспільства ключовим питанням стає формування такого інформаційного поля, яке б задовольняло більшість користувачів звітності підприємства, уключаючи власників, інвесторів, кредиторів, управлінців, органи державного регулювання та громадськість загалом. Серед них особливе місце займають засновники, учасники, а також акціонери підприємств і корпорацій. Це реальні інвестори, яким належать капітали підприємств та які вирішують стратегічні питання подальшого розвитку й діяльності створених ними суб'єктів.

Крім реальних, значні інформаційні запити можуть бути й у потенційних інвесторів, котрі мають бажання здійснювати інвестиційні вкладення через придбання акцій, інших фінансових інструментів. Для таких користувачів важливо якнайпривабливіше подати звітну інформацію, зацікавити їх до співпраці. У великих корпораціях, крім того, існують певні правила відображення у звітності майнових прав і зобов'язань, розподілу доходів залежно від часток окремих учасників.

Ці та інші питання, що стосуються інформаційного забезпечення реальних і потенційних інвесторів, потребують подальшого вдосконалення, посилення інвестиційної складової звітної інформації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема вдосконалення фінансової та іншої звітності за останній період стосується досить багато наукових праць. Передусім, слід звернути увагу на дослідження А. В. Озеран, що розкривають розвиток теорії й методології формування фінансової звітності підприємств [1]. Концепції та проблеми розвитку бухгалтерської звітності в корпоративному управлінні розглянуто в монографіях П. О. Куцика й М. В. Корягіна [2; 3]. Концептуальні засади адаптації публічної звітності до умов постіндустріальної економіки аналізує Л. М. Пилипенко [4], стан і перспективи розвитку корпоративного обліку й звітності – Р. В. Кузіна [5]. Розв'язання проблеми відображення в обліку та звітності корпоративних цінних паперів пропонують М. П. Войнаренко, С. З. Мошенський і Н. А. Пономарьова [6]. Варто також звернути увагу на публікації В. М. Костюченко, що стосуються економіко-правових засад формування консолідованої звітності [7] та ін. Проте в цих працях недостатньо акцентовано увагу на інформаційних запитах основних користувачів, якими є власники підприємств і корпорацій, їхні акціонери.

Мета роботи – дослідження інформаційних потреб основних користувачів звітної інформації (засновників, учасників, інвесторів) та розробка рекомендації щодо посилення інвестиційної складової

фінансової й іншої звітності підприємств і корпорацій. У зв'язку з цим поставлено завдання розкрити інформаційні потреби, установити розбіжності в запитах через конфлікт інтересів різних користувачів, запропонувати власні підходи до посилення інформативності фінансової та ін.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поняття «корпоративний облік», «корпоративна звітність», що притаманні системі корпоративного управління, увійшли до вітчизняної термінології порівняно недавно. Як відомо, під корпоративним управлінням розуміємо систему відносин, розподіл прав й обов'язків, здійснення контролю учасниками та делегованими ними органами щодо діяльності господарських товариств і корпорацій. Аналогічно корпоративною звітністю слід уважати бухгалтерську та іншу звітну інформацію, сформовану за даними обліку й з інших джерел корпорацій і спрямовану, передусім, на задоволення інформаційних потреб реальних власників та потенційних інвесторів. Така звітність, крім загальних показників фінансово-господарської діяльності, мала би розкривати інформацію про стосунки між власниками, відносини між самостійними господарськими одиницями з узагальненням консолідованих даних загалом по корпорації, виділенням неконтрольованої частки, якщо така існує.

У зв'язку з цим не зовсім коректним є трактування поняття корпоративної звітності лише як узагальненої фінансової й нефінансової інформації, що характеризує фінансовий стан і результати фінансово-господарської, соціальної та екологічної діяльності підприємств [8, с. 161]. Таке визначення більше підходить до інтегрованої звітності. Звичайно, і корпоративна звітність має відображати, окрім економічних, ще й соціальні й екологічні результати діяльності, оскільки великі корпорації, зазвичай, беруть активну участь в економічному та соціальному розвитку регіону, країни загалом, мають вести бізнес у гармонії із суспільством. Але найголовнішим завданням такої звітності має бути забезпечення необхідною інформацією основних користувачів – власників, реальних і потенційних інвесторів.

За визначенням фахівців, рівень задоволеності інвесторів інформацією, що надається в складі корпоративної звітності компаніями, із погляду її корисності для прийняття інвестиційних рішень на сьогодні є недостатнім і становить близько 50 % [9, с. 9]. Основну причину в цій ситуації слід шукати в неоднорідності інформаційних запитів різних користувачів, їх зацікавленості в максимізації чи мінімізації тих чи інших показників діяльності (рис. 1).

На рис. 1 подано лише два напрями оцінки діяльності підприємства – за його прибутковістю та фінансовою стійкістю. Розглядаючи їх із позиції максимізації (max) чи, навпаки, мінімізації (min), бачимо, що стосовно прибутковості й фінансової стабільності існує певна неоднорідність інтересів різних користувачів. Наприклад, власники, інвестори зацікавлені в зростанні прибутковості та покращенні фінансового стану підприємства, тоді як менеджери й працівники через намагання одержати якнайвищу зарплатню та інші соціальні блага спонукають до погіршення цих критеріїв. Те саме стосується держави: збільшення податкового навантаження на підприємство призводить до погіршення цих критеріїв оцінювання. Протилежні інтереси виникають у партнерів компанії: кредитори бажають співпрацювати із сильними у фінансовому плані покупцями, замовниками, а дебітори – навпаки, намагаючись відстрочити платежі, погіршують платоспроможність партнерів.

Неоднорідність користувачів спричиняє певний конфлікт інтересів між ними. Задовольнити всі інформаційні потреби кожного з них складно й безперспективно. Тут треба враховувати, який вплив має кожна група користувачів на забезпечення повноти, об'єктивності та своєчасності обліково-звітної інформації (рис. 2).

Найбільший доступ до звітної інформації, а отже, і вплив на її зміст мають працівники підприємства (облікові працівники, менеджери). Вони є виконавцями та укладачами звітності й намагаються вигідно для себе представити бізнес із метою реалізації як загальних, так і своїх особистих інтересів.

Другу групу користувачів інформації можна назвати регуляторами, до неї відносять органи державної влади, контролюючі служби (уключаючи Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку), професійні організації, аудитори. Хоч вони й визначають методологічні й організаційні концепції, положення, принципи ведення обліку та складання звітності, оподаткування підприємницької діяльності, але прямого доступу до формування інформації вони не мають. Пересвідчитись у її об'єктивності вони можуть лише проведенням перевірок, ревізій, аудиту.

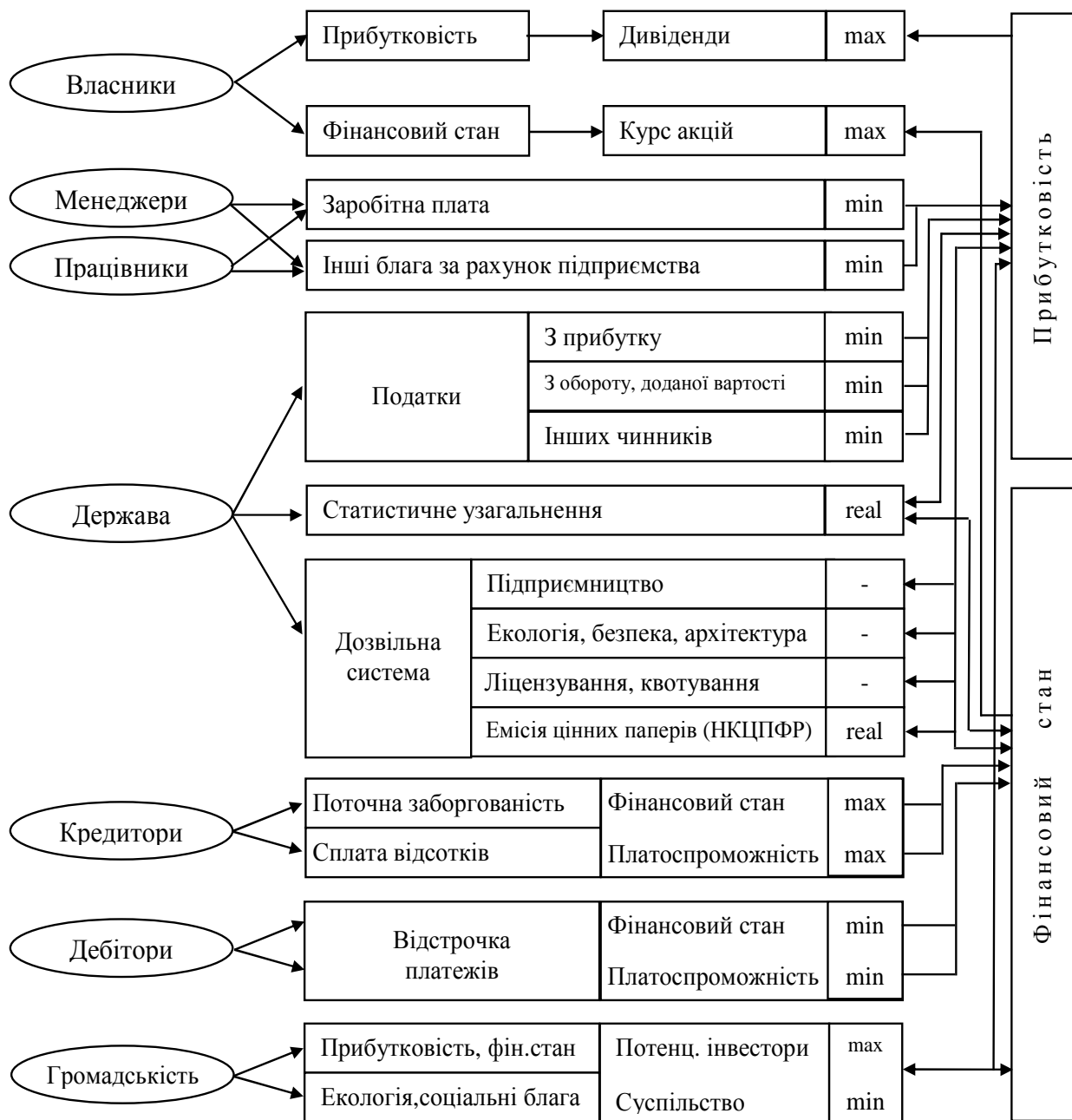

Рис. 1. Користувачі обліково-звітної інформації та їх інформаційні потреби

Примітка. Складено на основі [10, ст. 133].

Ще одна група – це партнери, громадськість, котрі сприймають оприлюднену звітну інформацію такою, якою вона є. Перевірити її достовірність і, тим більше, впливати на результати діяльності суб'єкта, що формує звітну інформацію, вони не в змозі.

Тут треба звернути увагу ще й на необхідність урахування суспільного характеру звітної інформації. Вона необхідна не лише для прямих користувачів-стейкхолдерів. Звітність підприємств і корпорацій використовується також для формування інформаційної бази в системі макроекономічного управління та регулювання.

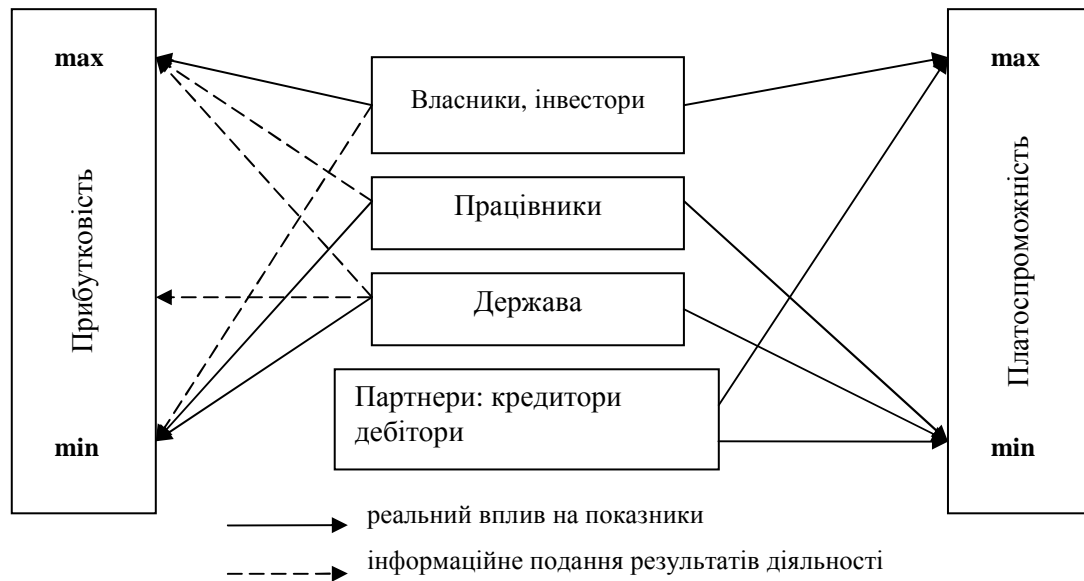

Рис. 2. Вплив користувачів на результати діяльності підприємства

Нарешті, до безпосередніх користувачів обліково-звітної інформації, котрі мають найбільший інтерес до ефективності роботи підприємства, слід віднести власників і реальних інвесторів. Традиційно вважалось, що найважливішими напрямками інформації, яку вони потребують, є прибутковість та фінансова стійкість підприємства, корпорації. Дані про прибутковість дають можливість власникам, інвесторам оцінити вигоди від здійснення вкладень, спрямування прибутку на виплату дивідендів, відсотків. Інформацію про фінансову стійкість ці користувачі потребують із метою одержання впевненості в тому, що створений ними суб'єкт і надалі функціонуватиме стабільно, йому не загрожують банкрутство, інші системні та несистемні ризики. Проте зазначені напрями вже не повною мірою задовольняють основних користувачів.

У сучасних міжнародних і вітчизняних концепціях обліку й звітності увагу сконцентровано переважно на якісних характеристиках, які є універсальними та підходять будь-яким користувачам (табл. 1).

Таблиця 1

Якісні характеристики звітної інформації*

Якісна характеристика	Концептуальна основа фінансової звітності	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	ЗУ «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»
1	2	3	4
Основоположні якісні характеристики			
Повнота	+	-	+
Доречність	+	+	-
Достовірність	-	+	+
Правдиве подання	+	-	+
Суттєвість	+	+	-
Нейтральність	+	-	-
Неупередженість	-	+	+
Превалювання сутності над формою	-	+	+
Обачність	+	+	-
Вільний від помилок	+	-	-

1	2	3	4
Посилювальні якісні характеристики			
Зрозумілість	+	+	-
Своєчасність	+	+	-
Зіставність	+	+	-
Можливість перевірки	+	-	-
Загальні обмеження			
Вартісне обмеження	+	-	-

* Складено на основі [11, ст. 101].

Як видно, у Концептуальній основі фінансової звітності, як і в національних законодавчих та нормативних актах, наведено лише найбільш загальні правила й вимоги до обліку та звітності. Інформація оцінюється з позиції загальної корисності без орієнтації на споживача. Питання щодо задоволення інформаційних потреб конкретних споживачів у цих документах не розглядається взагалі.

Можливо, прийнятий напрям спрямування звітної інформації на потреби управління, а не на конкретного споживача є правильним, оскільки задовольнити одночасно всіх користувачів із різними, як зазначалось, інформаційними потребами досить складно. Проте звітна інформація мала би спрямовуватися не лише на поточне, але й на стратегічне управління. А це вже прерогатива власників, засновників, акціонерів. Тому пріоритети під час розкриття звітної інформації слід віддавати інвестиційній складовій. В умовах корпоративного управління така звітність мала би стосуватися ще й корпоративних відносин між учасниками.

Оцінюючи інформативність сучасної фінансової звітності, слід найперше відзначити її універсальність. Установлені форми звітності рекомендовані до заповнення як великими корпораціями, що становлять суспільний інтерес, так і іншими підприємствами (крім суб'єктів малого підприємництва). Підприємства, що становлять суспільний інтерес, публічні акціонерні товариства, а також такі, що виконують діяльність із видобутку корисних копалин загальнодержавного значення, повинні складати фінансову звітність за міжнародними стандартами. Підприємства, які контролюють інші підприємства (материнські підприємства), крім звітності про власну діяльність, зобов'язані складати та подавати консолідовану фінансову звітність згідно з національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку або міжнародними стандартами фінансової звітності.

Що стосується форматів чинної звітності, то з боку науковців і практиків виникає багато запитань і дискусій, висловлюється чимало зауважень. Значна їх частка стосується якраз неузгоджених питань стосовно відображення у фінансовій звітності та консолідованій фінансовій звітності показників щодо корпоративних відносин між власниками, оцінки майна при придбанні чи консолідації з виникненням гудвілу, розподілу чистого прибутку та сукупного доходу між власниками материнської компанії й неконтрольованою часткою, відображення у звітності нефінансової інформації корпоративного характеру.

Гудвіл при придбанні та консолідації – різні поняття, а отже, у звітності вони мають відобразитися за окремими статтями. Загалом, гудвіл – це перевищення вартості придбання над часткою покупця в справедливій вартості придбаних ідентифікованих активів, зобов'язань і непередбачених зобов'язань на дату придбання [12]. Якщо при придбанні вартість майна оцінена за вищою ціною, ніж частка покупця в справедливій вартості придбаних активів та зобов'язань, то відповідно до П(С)БО 19 «Об'єднання підприємств» різниця відображається в Балансі (Звіті про фінансовий стан) (форма № 1) підприємства-інвестора в додатковій статті «Гудвіл» (рядок 1050).

Наприклад, підприємство-інвестор у процесі об'єднання бізнесу придбало майно іншого суб'єкта за 10 000 тис. грн, а згідно з передавальним балансом (актом) воно оцінене в 9500 тис. грн. Різниця 500 тис. грн становитиме суму гудвілу, який обліковуватиметься на субрахунку 19.1 «Гудвіл при придбанні» та відобразатиметься в балансі у відповідному рядку 1050 із наступною його амортизацією за визначеною обліковою політикою.

Гудвіл при консолідації виникає під час складання консолідованої фінансової звітності в разі застосування різних оцінок у придбаній частці інвестором та її балансовій вартості в об'єкта інвестування. Наприклад, материнська компанія (далі – МК) володіє 2000 акціями дочірнього підприємства (далі – ДП) номінальною вартістю 500 грн кожна, а загальна вартість придбання пакета

становить 1 150 000 грн. У цьому випадку гудвіл дорівнює 150 000 грн (1 150 000 – (2000 x 500)). При складанні консолідованої звітності інвестиція МК за номінальною вартістю, з одного боку, та відповідна величина статутного капіталу ДП (1 000 000 грн), з іншого – взаємно виключаються (елімінуються). А в консолідованому балансі відображається гудвіл при консолідації в однойменному рядку 1055. У разі придбання пакета акцій за ціною, що є нижчою від номіналу, різниця відображається за цим рядком у консолідованому балансі від'ємним значенням як негативний гудвіл при консолідації.

Розподіл прибутку між окремими учасниками корпорацій у публічній звітності не відображається, оскільки така інформація є конфіденційною. Проте в консолідованій фінансовій звітності мають бути розмежовані прибуток, сукупний дохід консолідованої групи й учасників, які не входять до неї. Відповідно до НП(С)БО 2 «Консолідована фінансова звітність», така неконтрольована частка у власному капіталі, чистому прибутку (збитку) та сукупному доходу в консолідованій фінансовій звітності наводиться окремо [13]. На жаль, у цих нормативних актах даються лише загальні положення щодо відображення у звітності частки меншості: у Консолідованому балансі неконтрольованої частки – у рядку 1490, а в Консолідованому звіті про фінансові результати – чистого прибутку (збитків) – у рядку 2475, а сукупного доходу, що належить неконтрольованій частці, – у рядку 2485. Проте розрахунок величини прибутку й майна дочірнього підприємства, що належить власникам материнської компанії та окремо учасникам, котрі не входять до неї, потребує окремих коментарів.

Приклад. За даними балансу ДП, власний капітал на звітну дату становить 2875 тис. грн, у т. ч. зареєстрований статутний капітал – 1250 тис. грн, додатковий капітал – 750 тис. грн, резервний капітал – 250 тис. грн, нерозподілений прибуток – 625 тис. грн, із якого 40 % спрямовується на виплату дивідендів. Учасникам неконтрольованої частки належить 20 % майна.

Таблиця 2

Розподіл капіталу ДП між учасниками консолідованої групи і неконтрольованої частки

Стаття балансу	Рядок	Сума капіталу, тис. грн	У т. ч. належить	
			консолідованій групі	неконтрольована частка
Зареєстрований капітал	1400	1250	1000	250
Додатковий капітал	1410	750	600	150
Резервний капітал	1415	250	200	50
Нерозподілений прибуток	1420	625	500	125
Неконтрольована частка	1490		525	
Усього власного капіталу	1495	2875	2825	575
Поточні зобов'язання з учасниками групи	1640		50	

До консолідованої групи віднесено 80 %, а до неконтрольованої частки – 20 % власного капіталу ДП. Також ураховано те, що 40 % (або 50 тис. грн) нерозподіленого прибутку спрямовується на нарахування дивідендів акціонерам частки меншості та перенесено до поточних зобов'язань за розрахунками з учасниками.

Отже, неконтрольована частка буде записана в рядок 1490 консолідованого балансу в сумі 525 тис. грн (250 + 150 + 50 + (125 – 50)), а до загальної валюти консолідованого балансу буде включено 2875 тис. грн. У Консолідованому звіті про фінансові результати окремими рядками слід записати чистий прибуток, що належить власникам материнської компанії (500 тис. грн) та неконтрольованої частки (125 тис. грн). Також окремо фіксується сукупний дохід, що належить власникам МК і неконтрольованій частці, як сума чистого прибутку та іншого сукупного доходу після оподаткування (дооцінка майна, курсові різниці й ін.) кожного.

Важливим питанням, що постійно обговорюється в наукових колах, є включення до звітності корпорацій нефінансової інформації, формування інтегрованої звітності. Важливість цієї проблеми посилюється з введенням до системи звітності нового Звіту про управління. У ньому розкривається

фінансова та нефінансова інформація, що характеризує стан і перспективи розвитку підприємств та корпорацій, основні ризики невизначеності його діяльності. Форма звіту поки що не розроблена, показники не визначені. Тут варто погодитись із А. В. Озеран, яка пропонує у Звіті про корпоративне управління подавати таку інформацію [14, ст. 24]: про регулювання та відповідність (перелік зовнішніх і внутрішніх документів, що регулюють корпоративне управління); структура управління корпорації; склад ради директорів, їх бібліографічні дані, права й обов'язки; те саме щодо наглядової ради, їхні компетенції та обмеження; стан виконання обов'язків наглядової ради та участь її членів у засіданнях; інформація про компенсаційні виплати керівному персоналу й членам наглядової ради; наявність і стан внутрішнього контролю; власники істотної участі в суб'єкта господарювання та зміна їх складу протягом року; інформація про щорічні збори учасників і стосунки з інвесторами; операції з пов'язаними сторонами; реалізація антикорупційних програм та ін. Таку інформацію слід узгодити зі звітністю, що подається до Національної комісії з цінних паперів і фондового ринку, оскільки більшість корпорацій є учасниками фондового ринку.

Висновки та перспективи подальшого дослідження. Кожна група користувачів фінансової та іншої звітності має свої інтереси. Ці запити часто формуються під впливом очікування певних вигод, виконання бажань окремих категорій споживачів обліково-звітної інформації. Тому результати обліку є предметом конфлікту й певного компромісу між інтересами користувачів, що впливає на якісні характеристики облікової та звітної інформації. Тому важливо так будувати облікову систему, щоби була можливість урахувати інтереси всіх груп користувачів. Проте прерогатива має віддаватися власникам, інвесторам корпорацій як основним користувачам звітної інформації.

Джерела та література

1. Озеран А. В. Теорія та методологія формування фінансової звітності підприємств: монографія. Київ: КНЕУ, 2015. 471 с.
2. Куцик П. О. Концепція уніфікованої системи обліку і звітності в корпоративному управлінні: монографія. Львів: Вид. ЛТЕУ, 2017. 408 с.
3. Корягін М. В., Куцик П. О. Проблеми і перспективи розвитку бухгалтерської звітності: монографія. Київ: Інтерсервіс, 2016. 276 с.
4. Пилипенко Л. М. Розвиток концепцій побудови системи публічної звітності в умовах постіндустріальної економіки: монографія. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2016. 336 с.
5. Кузіна Р. В. Корпоративний облік і звітність в Україні: сучасний стан і перспективи розвитку: монографія. Херсон: Грінь Д.С., 2015. 416 с.
6. Войнаренко М. П., Мошенський С. З., Пономарьова Н. А. Корпоративні цінні папери: обліково-фінансовий аспект: монографія. Житомир: ЖДТУ, 2006. 260 с.
7. Костюченко В. М. Консолідована фінансова звітність: міжнародний досвід та практика України: навч.-практ. посіб. Київ: Центр учб. літ., 2008. 528 с.
8. Шафранська Л. Т. Корпоративна звітність в умовах глобалізації: проблеми, перспективи. *Науковий вісник УжНУ. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. 2017. Вип. 12(2). С. 161–164. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuimevcg_2017_12\(2\)_36](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuimevcg_2017_12(2)_36).
9. Лоханова Н. О. Корпоративна звітність в Україні і світі в контексті євроінтеграції – вимоги інвесторів, проблеми, перспективи. *Економіка та держава. Серія: Економічні науки*. 2014. № 10. С. 6–10.
10. Крупка Я. Д. Користувачі облікової інформації та проблеми задоволення їх інформаційних потреб. *Вісник Житомирського державного технологічного університету. Економічні науки*. Житомир, 2010. № 3(53). С.132–134.
11. Крупка Я. Д., Музика М. М. Про якісні характеристики фінансової звітності. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. Тернопіль: ТНЕУ. Вип. 3(85), 2017. С. 97–106.
12. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств». URL: <http://kodeksy.com.ua/buh/psbo/19.htm>.
13. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 20 «Консолідована фінансова звітність». URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
14. Озеран А. В. Звіт керівництва та інша нефінансова інформація: структура і зміст. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2018. № 4. С. 15–28.

Referances

1. Ozeran A. V. (2015) *Teoriya ta metodologiya formuvannya finansovoyi zvitnosti pidpry'emstv: monografiya* [Theory and methodology of formation of financial reporting of enterprises: monograph] Ky'yiv: KNEU [in Ukrainian].

2. Kucy'k P. O. (2017) *Koncepciya unifikovanoyi sy'stemy' obliku i zvitnosti v korporaty'vnomu upravlinni: monografiya* [The Concept of the Unified Accounting and Reporting System in Corporate Governance: Monograph]. L'viv: Vy'd. LTEU [in Ukrainian].
3. Koryagin M. V., Kucy'k P. O. (2016) *Problemy' i perspekty'vy' rozvy'tku buxgalters'koyi zvitnosti: monografiya*. [Problems and prospects of the development of accounting: monograph.]. Ky'yiv: Interservis [in Ukrainian].
4. Py'ly'penko L. M. (2016) *Rozvy'tok koncepcij pobudovy' sy'stemy' publichnoyi zvitnosti v umovax postindustrial'noyi ekonomiky': monografiya*. [Development of Concepts of Building a Public Accountability System in a Post-Industrial Economy: A Monograph]. L'viv: Vy'd. L'viv. Politechniky [in Ukrainian].
5. Kuzina R. V. (2015) *Korporaty'vny'j oblik i zvitnist' v Ukrayini: suchasny'j stan i perspekty'vy' rozvy'tku: monografiya*. [Corporate Accounting and Reporting in Ukraine: Current State and Development Prospects: Monograph] Xerson: Grin' D. S [in Ukrainian].
6. Vojnarenko M. P., Moshens'ky'j S. Z., Ponomar'ova N. A. (2006) *Korporaty'vni cinni papery': oblikovo-finansovy'j aspekt: monografiya*. [Corporate securities: accounting and financial aspects: monograph.]. Zhy'tomy'r: ZhDTU [in Ukrainian].
7. Kostyuchenko V. M. (2008) *Konsolidovana finansova zvitnist': mizhnarodny'j dosvid ta prakty'ka Ukrayiny': navch.-prakt. posibn.* [Consolidated Financial Statements: International Experience and Practice in Ukraine] Ky'yiv: Centr uchb. Lit [in Ukrainian].
8. Shafrans'ka L. T. (2017) *Korporaty'vna zvitnist' v umovax globalizaciyi: problemy', perspekty'vy'*. Naukovy'j visny'k UzhNU. Seriya: Mizhnarodni ekonomichni vidnosy'ny' ta svitove gospodarstvo. [Corporate reporting in the conditions of globalization: problems, perspectives. Scientific herald of UzhNU.] Retrieved from [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2017_12\(2\)_36](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuumevcg_2017_12(2)_36) [in Ukrainian].
9. Loxanova N. O. (2014) *Korporaty'vna zvitnist' v Ukrayini i sviti v konteksti yevrointegraciyi – vy'mogy' investoriv, problemy', perspekty'vy'*. [Corporate Reporting in Ukraine and the World in the Context of European Integration - Investors' Requirements, Problems, Prospects. Economy and state] Ekonomika ta derzhava. Seriya: Ekonomichni nauky' [in Ukrainian].
10. Krupka Ya. D. (2010) *Kory'stuvachi oblikovoyi informaciyi ta problemy' zadovolennya yix informacijny'x potreb*. [The users of accounting information and the problems of satisfying their information needs] Visny'k Zhy'tomy'rs'kogo derzhavnogo texnologichnogo universy'tetu. Ekonomichni nauky'. Zhy'tomy'r, 3(53) [in Ukrainian].
11. Krupka Ya. D., Muzy'ka M. M. (2017) *Pro yakisni xaraktery'sty'ky' finansovoyi zvitnosti* [On qualitative characteristics of financial reporting] Visny'k Ternopil's'kogo nacional'nogo ekonomichnogo universy'tetu. Ternopil': TNEU – 3(85) [in Ukrainian].
12. *Polozhennya (standart) buxgalters'kogo obliku 19 «Ob'yednannya pidpr'yemstv»*. Retrieved from <http://kodeksy.com.ua/buh/psbo/19.htm>.
13. *Nacional'ne polozhennya (standart) buxgalters'kogo obliku 20 «Konsolidovana finansova zvitnist'»*. Retrieved from: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
14. Ozeran A. V. (2018) *Zvit kerivny'cztva ta insha nefinansova informaciya: struktura i zmist* [Management Report and Other Non-Financial Information: Structure and Contents] - Buhgalters'ky'j oblik i audy't. – 4 [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 01.11.2018 р.

УДК 658.012

Fatenok-Tkachuk Alla,
PhD in Economics, ASSOCIATE Professor,
Lesia Ukrainka Eastern European National University,
Department of Accounting and Auditing,
Lutsk; e-mail: allafat@i.ua
<https://doi.org/10.29038/2411-4014-2018-04-131-139>

FEATURES OF THE ACCOUNTING PROCEDURES FOR FOREIGN INVESTMENT

In the article, the expediency of systematizing the methodology of accounting and supporting of the foreign investments in order to increase the investment attractiveness of the enterprise. Grouped the legal and regulatory framework of the foreign investment process. Highlighted the main elements of foreign investment accounting organization. Presented the advantages of cancelling mandatory state registration of foreign investments. The new Law